collectief praktiserende dierenartsen

Collectief Praktiserende Dierenartsen
Postbus 9528
1006 GA Amsterdam

info@cpd-online.nl
www.cpd-online.nl

KvK 59759526

SGD-CPD-KNMvD bestuurlijk overleg stelt d.d. 18 augustus 2021 definitie voor Goede Veterinaire Praktijk [1] vast.

Status KNMvD veterinaire veldnormen uitsluitend bindend voor KNMvD-leden.

Versie 9 december 2021

Aanleiding voor het bespreekpunt KNMvD veterinaire veldnormen was een eventuele gezamenlijke brief dierenartsen (KNMVD en CPD) aan NVWA in verband met de positie en status van de KNMvD veterinaire veldnormen [2]. De behoefte voor de brief komt voort uit de voortslepende onduidelijkheid over de positie van de KNMvD veterinaire veldnormen. De duidelijkheid is gewenst o.a. vanwege het rapport 2020/045 van de Nationale ombudsman: 'Een dierenarts is het niet eens met het indienen en intrekken van tuchtklachten over hem bij het Veterinair Tuchtcollege' [3].

Op grond van de actuele situatie waarin KNMvD veterinaire veldnormen opstelt is door het CPD een analyse aangereikt voor het bestuurlijk overleg SGD-CPD-KNMvD. De analyse is een chronologisch overzicht van gebeurtenissen en besluiten voor inbreng in het bestuurlijke overleg en mede ter verantwoording aan CPD-leden n.a.v. de Algemene Vergadering.

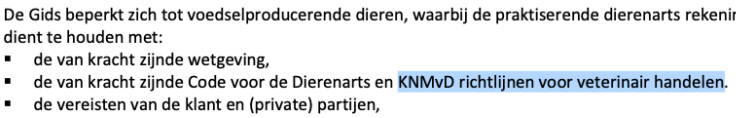
1 mrt. 2010	KNMvD Code voor de Dierenarts [4] (actuele versie). ▪ Code voor de Dierenarts met passage over KNMvD-richtlijnen en modules (screenprint) In navolging van de Europese Code zijn in deze Code de hoofdlijnen vastgelegd voor het beroepsmatig handelen van dierenartsen. Ter ondersteuning van de Code en de bijbehorende jurisprudentie heeft de KNMvD voor dit beroepsmatig handelen een aantal KNMvD-richtlijnen vastgelegd. Daarnaast heeft de KNMvD een aantal modules voor de beroepsuitoefening ontwikkeld. Deze modules dienen ter ondersteuning van de dierenarts bij het voldoen aan wet- en regelgeving. Inspelend op veranderingen kunnen in de toekomst nieuw te ontwikkelen KNMvD-richtlijnen en modules de Code ondersteunen. ▪ Code voor de Dierenarts passage over de wijze waarop KNMvD haar 'code' ziet (screenprint) Deze Code is opgesteld voor en door leden van de KNMvD. Een beperking van deze Code is dat deze slechts bindend is voor leden van de KNMvD. Toch is deze code ook voor niet-leden van belang, omdat in de rechtspraak de in de Code gehanteerde regels en normen - die kennelijk in brede kring binnen de beroepsgroep als moreel bindend worden beschouwd - kunnen worden meegewogen. Wellicht kunnen ontwikkelingen er toe leiden dat de Code in de toekomst van kracht wordt voor de gehele beroepsgroep. Opmerking: KNMvD stelt zelf dat haar Code voor de Dierenarts alleen van toepassing is op haar leden en ontwikkelingen ertoe **kunnen** leiden dat die van kracht wordt voor de gehele beroepsgroep. Wat betreft richtlijnen die onderdeel uitmaken van de Code voor de Dierenarts geldt derhalve impliciet dat deze in de actuele situatie alleen van toepassing zijn voor KNMvD-leden.

[1] Op dit document en de analyse is de CPD-disclaimer van toepassing: https://www.cpd-online.nl/download_file/192/0
Heeft u aanvullingen, suggesties en / of opmerkingen neem dan contact op via: info@cpd-online.nl
[2] KNMvD-veterinaire veldnormen: KNMvD code, -gidsen, -richtlijnen, -formularia, -leidraden, -modules, -standpunten en publicaties in het KNMvD-verenigingsblad het Tijdschrift voor Diergeneeskunde.
[3] Nationale ombudsman rapport 2020/045 https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/rapporten/2020045
[4] https://www.knmvd.nl/app/uploads/2018/12/CODE-VOOR-DE-DIERENARTS-2010.pdf

© CPD 2021

19 mei 2011	In de consultatie Wet dieren geeft KNMvD het advies te komen tot een 'Orde van Dierenartsen' met publiekrechtelijke grondslag in plaats van het Veterinaire Tucht- en Beroepscollege met een door de Minister van LNV aangewezen klachtenambtenaar die naast de klachtgerechtigde dierhouder, klachten namens de overheid kan indienen. De wetgever geeft in de toelichting aan dat de grondslag voor een "Orde van Dierenartsen" niet in de Wet dieren [5] is opgenomen omdat de veterinaire tuchtrechter altijd naast een "orde" moet worden gepositioneerd om zijn onafhankelijkheid te kunnen waarborgen. Screenprint toelichting in de wet op het KNMvD-verzoek: De Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor de Diergeneeskunde heeft in haar advies over het wetsvoorstel in dit kader verzocht om een mogelijkheid in het wetsvoorstel voor een orde van dierenartsen met publiekrechtelijke grondslag. In die orde zouden de bevoegdheden ten aanzien van het toelaten en registreren van beroepsgenoten alsmede bevoegdheden ten aanzien van de goede beroepsuitoefening centraal kunnen worden belegd. Van de instelling van een orde van dierenartsen wordt echter geen extra nut verwacht ten opzichte van het bestaande en het voorgestelde wettelijk stelsel. In het huidige stelsel van de WUD zijn de bevoegdheden ten aanzien van het toelaten en registreren van beroepsgenoten immers al centraal belegd bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Daarnaast zal de veterinaire tuchtrechter altijd naast de orde moeten worden gepositioneerd, om zijn onafhankelijkheid te kunnen waarborgen. Een grondslag voor een orde is derhalve niet in het wetsvoorstel opgenomen Opmerking: historisch gezien heeft KNMvD meermaals bij de overheid aangedrongen op het instellen van een 'orde' waarbij de beschreven argumentatie in de toelichting meermaals is herhaald [6]. KNMvD neemt in 2011 de strategische keus om 'richtlijnen voor veterinair handelen' op te gaan stellen en het Centraal Kwaliteitsregister Dierenartsen (CKRD) te starten. De overheid verstrekt 1 miljoen euro voor het opstellen van de eerste tien richtlijnen.
25 nov. 2011	Tweede Kamerbrief dierziektebeleid (dossier 29 683 nr. 106) [7] met onder kopje algemene visie / inleiding de passage over de inrichting van een vrijwillig systeem door KNMvD met professionele standaarden en controle door certificerende instellingen: De dierenartsen zijn deels georganiseerd in de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD). De KNMvD stelt onder andere professionele standaarden vast (richtlijnen, formularia) en is doende een kwaliteitssysteem voor dierenartsen in te voeren. Deelname hieraan is vrijwillig. Controle op eisen aan dierenartsen in dit systeem moeten door certificerende instellingen worden uitgevoerd. Opmerking: in de periode 2011 – 2013 heeft de KNMvD het Centraal Kwaliteitsregister Dierenartsen (CKRD) als vrijwillig systeem uitgewerkt. CKRD-geregistreerden geven door inschrijving aan zicht te conformeren aan handelen overeenkomstig de KNMvD-richtlijnen. In genoemde periode heeft KNMvD een procedure uitgewerkt voor het opstellen van haar richtlijnen. Actuele situatie is dat een beoordelingssystematiek om KNMvD-leden en CKRD-geregistreerden door een certificerende instellingen te (laten) beoordelen niet is uitgewerkt. Derhalve is er geen beeld van de toetsbaarheid, naleefbaarheid en handhaafbaarheid bij KNMvD-leden en CKRD-geregistreerden.
1 jan. 2013	KNMvD start het Centraal Kwaliteitsregister Dierenartsen (CKRD) [8]:

[5] Memorie van Toelichting bij de Wet dieren van 19 mei 2011 onderdeel 5.4.4.
[6] Groot SJ. de, Ruijter T. de "Quality control of the private veterinary profession in the Netherlands" World Organisation for Animal Health OIE Rev. sci. tech. Off. Int. Epiz. 2004 23 (1) 175-185
[7] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29683-106.html
[8] https://www.knmvd.nl/dossier/kwaliteit/ckrd/

	
22 sept. 2013	Het KNMvD-bestuur besluit aan haar Gids voor Goede Veterinaire Praktijk voor voedselproducerende dieren toe te voegen dat praktiserende dierenartsen rekening dienen te houden met de KNMvD richtlijnen voor veterinair handelen. Opmerking: de zinsnede betreft een aanpassing van de woorden dat de dierenarts, doelend op leden en niet-leden van de KNMvD rekening dienen te houden met het KNMvD-kwaliteitsbeleid zoals door het KNMvD-bestuur vastgesteld op 4 september 2007 [9]. De aanpassing moet worden bezien in het licht van de Tweede Kamerbrief van 25 november 2011 en is zonder raadpleging van dierenartsen, Stichting Geborgde Dierenarts (SGD) en dierenartsen afgevaardigden in de Colleges van Belanghebbenden aan de gids toegevoegd. Het zonder raadpleging toevoegen van de zinsnede creëert onduidelijkheid ook voor de private kwaliteitssystemen mede omdat er geen beoordelingssystematiek door KNMvD is vastgesteld.
17 nov. 2014	Het CPD verzoekt het SGD-bestuur Europese uitgangspunten gids als algemeen afwegingskader te hanteren [10].
1 dec. 2014	De *Chief Veterinary Officer* (CVO) tevens de door de Minister van LNV aangewezen klachtenambtenaar en de directeur van de *Federation of Veterinarians of Europe* (FVE) geven in het KNMvD-verenigingsblad het Tijdschrift voor Diergeneeskunde de positie van de KNMvD Code voor de Dierenarts weer.

[9] KNMvD Gids voor Goede Veterinaire Praktijk bij voedselproducerende dieren vastgesteld op 4 september 2007: https://www.cpd-online.nl/download_file/821/0

[10] CPD brief aan SGD-bestuur 17 november 2014: https://www.cpd-online.nl/download_file/147/0

	 De 'veterinary statutory body' in Nederland De laatste jaren is de rol van de KNMvD van belangenbehartiging deels verschoven naar normstelling. Zo is er een kwaliteitssysteem opgesteld en worden professionele richtlijnen ontwikkeld. Hiermee vervult de KNMvD een van de taken van een **'veterinary statutory body'**. De combinatie van belangenbehartiging en normstelling in één organisatie leidt echter tot interne spanningen. De overheid is zich hiervan bewust. Ze probeert zich te verzekeren van een goed functionerende beroepsgroep. De beroepsgroep heeft op haar beurt baat bij een overheid die haar verantwoordelijkheid durft te nemen. In dit kader wordt nagedacht over de organisatie van de **'veterinary statutory body'** in Nederland en de plaats die de KNMvD daarin inneemt. TEKST CHRISTIANNE BRUSCHKE, MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN (C.J.M.BRUSCHKE@MINEZ.NL), EN JAN VAARTEN FEDERATION OF VETERINARIANS OF EUROPE. FOTO KJELL POSTEMA Dierenartsen die willen praktiseren moeten zich inschrijven in het diergeneeskunderegister (https://www.diergeneeskunderegister.nl/). Voor het inschrijven in het Nederlandse register volstaat het hebben van het dierenartsendiploma. Bij het inschrijven in een Orde wordt vaak een eed afgelegd waarmee de dierenarts belooft volgens de goede veterinaire praktijk te zullen werken. In Nederland wordt dit voor deels ingevuld door de Code voor de Dierenarts. Deze is echter alleen van toepassing op leden van de KNMvD. Opmerking: de overheid bevestigt bij monde van de CVO dat de KNMvD Code voor de Dierenarts waarvan de richtlijnen onderdeel uitmaken alleen van toepassing is op leden van de KNMvD.
28 mei 2015	KNMvD brengt 'Vet- nieuws' uit met uitleg over het CKRD [11]. Tevens wordt daarbij breed gecommuniceerd het onderbrengen van KNMvD-registers waaronder de registers voor de SGD Geborgde Dierenarts (op dat moment een geconsolideerde stichting onder KNMvD) en het CKRD bij dierenartsencoöperatie Dactari. Opmerking: het onderbrengen van de KNMvD-registers en regelingen bij Dactari is voor het CPD aanleiding bij het SGD-bestuur aan te dringen op een statutaire ontkoppeling KNMvD-SGD.
1 jan. 2017	Analoog aan humaan (Nederlandse Huisartsen Genootschap, vereniging die richtlijnen opstelt en Landelijke Huisartsen Vereniging die belangen behartigt) levert het CPD sinds 1 januari 2017 geen inbreng meer op KNMvD veterinaire veldnormen (KNMvD code, -gidsen, -richtlijnen, -protocollen, -werkinstructies, -formularia, -leidraden, -modules, -standpunten en publicaties in het KNMvD-verenigingsblad het Tijdschrift voor Diergeneeskunde). Ingaan op een verzoek om consultatie betekent immers coöptatie en commitment aan de uitkomst. Inhoudelijke inbreng leveren blokkeert daarmee de mogelijkheid voor het CPD om practici vanuit een onafhankelijke positie bij te staan.
12 dec. 2017	Statutaire ontkoppeling KNMvD-SGD. De door KNMvD bij dierenartsencoöperatie Dactari ondergebrachte registers voor de Geborgde Dierenarts worden onder de directe verantwoordelijkheid van SGD gebracht. Daarmee is SGD de onafhankelijke regeling- en registerhouder voor de Geborgde Dierenarts. KNMvD laat als regelinghouder van het CKRD en PE-veterinair de uitvoering bij dierenartsencoöperatie Dactari.

[11] KNMvD Vet nieuws mei 2015: https://www.cpd-online.nl/download_file/869/0

1 april 2018	KNMvD start met beoordeling nascholingseis CKRD-geregistreerden.
18 okt. 2018	CPD speekt per brief aan de Voorzitter van het Veterinaire Tuchtcollege haar zorg uit over de positie en naleefbaarheid van de KNMvD richtlijnen voor veterinair handelen [12]. Opmerking: de VTC-voorzitter respondeert op 2 november 2018 en geeft een toelichting op de zienswijze vanuit het VTC.
31 dec. 2018	KNMvD statuten met daarin opgenomen passages over de Code voor de Dierenarts: ▪ artikel 8: Einde lidmaatschap screenprint lid 4: 4. Ontzetting uit het lidmaatschap vindt plaats door het bestuur, al dan niet op voorstel van de ereraad, door middel van een schriftelijk bericht aan het lid, met vermelding van de reden(en) van de ontzetting. Ontzetting is alleen mogelijk als een lid handelt casu quo heeft gehandeld in strijd met de statuten, reglementen of (algemeen bindende) besluiten van de Maatschappij ------- danwel met de eer en de waardigheid van de diergeneeskundige stand of de belangen van de Maatschappij of van één of meer van haar leden - voor wat dat laatste betreft zoals het een en ander is vastgelegd in de bij besluit van de raad van afgevaardigden vastgestelde Code voor de Dierenarts - of de Maatschappij op onredelijke wijze benadeelt/heeft benadeeld. De ontzetting gaat onmiddellijk in. Het bepaalde in lid 9 van dit artikel is van overeenkomstige toepassing. ▪ artikel 24 maatregelen van tucht screenprint art. 24: **Artikel 24 - Maatregelen van tucht** 1 Indien een lid handelt casu quo heeft gehandeld in strijd met de statuten, reglementen of (algemeen bindende) besluiten van de Maatschappij danwel met de eer en de waardigheid van de diergeneeskundige stand of de belangen van de Maatschappij of van één of meer van haar leden - voor wat dat laatste betreft zoals het een en ander is vastgelegd in de bij besluit van de raad van afgevaardigden vastgestelde Code voor de Dierenarts - of de Maatschappij op onredelijke wijze benadeelt/heeft benadeeld, kunnen door de ereraad één of meer van de volgende tuchtmaatregelen worden - opgelegd: a. waarschuwing; b. schriftelijke berisping; c. een geldboete - waarvan de maximale hoogte jaarlijks door de raad van afgevaardigden wordt vastgesteld - te voldoen aan de Maatschappij; d. een voorwaardelijke geldboete - waarvan de maximale hoogte jaarlijks door de raad van afgevaardigden wordt vastgesteld - te voldoen aan de Maatschappij; e. schorsing van het lidmaatschap voor ten hoogste drie maanden. ▪ KNMvD website https://www.knmvd.nl/code-voor-dierenarts/ vermeld de status van 'KNMvD Code voor de Dierenarts' inclusief het toezicht op de naleving ervan door de KNMvD-ereraad: In de Code voor de Dierenarts zijn gedragsregels opgenomen die de leidraad vormen voor wat verstaan wordt onder maatschappelijke en professionele verantwoordelijkheid binnen de beroepsgroep. Niet alleen betreffen deze de onderlinge collegiale verhoudingen, maar ook het functioneren van de dierenarts in de maatschappij. Op de naleving van de Code voor de Dierenarts wordt toegezien door de Ereraad van de KNMvD. Opmerking: het is niet inzichtelijk in hoeverre KNMvD haar Ereraad het statutaire toezicht op de Code voor de Dierenarts laat uitvoeren.
30 jan. 2020	Julie Guthschmidt publiceert masterthesis recht zelfregulering ABRES veehouderij [13]. De thesis gaat in op de positie van veterinaire veldnormen.
25 nov. 2020	De Nationale ombudsman publiceert rapport 2020/045: 'Een dierenarts is het niet eens met het indienen en intrekken van tuchtklachten over hem bij het Veterinair Tuchtcollege' [14].
1 jan. 2021	De SGD Geborgde Dierenarts verwijst in het Reglement niet meer naar de 'KNMvD Gids voor GVP voor voedselproducerende dieren' waarin opgenomen

[12] CPD-brief aan voorzitter Veterinair Tuchtcollege d.d. 25 oktober 2018 in zake positie en naleefbaarheid KNMvD-richtlijnen voor veterinair handelen en antwoord d.d. 2 november 2018: https://www.cpd-online.nl/download_file/431/0
[13] Julie Guthschmidt masterthesis 'de ruimte voor zelfregulering bij het tegengaan van antimicrobiële resistentie in de veehouderij' Tilburg University 30 januari 2020: https://www.cpd-online.nl/download_file/605/0
[14] Nationale ombudsman rapport 2020/045 https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/rapporten/2020045

	de 'KNMvD Code voor de Dierenarts' en de 'KNMvD-richtlijnen voor veterinair handelen' (zie 22 september 2013). Opmerking erkenningsregeling dienen transparant en eenduidig uitlegbaar te zijn waarbij toetsbaarheid in de vorm van een beoordelingsprotocol, naleefbaarheid en handhaafbaarheid inzichtelijk is. M.b.t. tot de 'KNMvD Code voor de Dierenarts' en de 'KNMvD richtlijnen voor veterinair handelen' is die aanpak door KNMvD niet in gang zijn gezet (Kamerbrief 25 november 2011).
1 febr. 2021	KNMvD publiceert haar 'strategie plan 2021-2025' [15]: ▪ passages waarin de **Code voor de Dierenarts** staat vermeld: o **Voorwoord** bij kopje **Dierenwelzijn: over de brug** op pagina 6: Ook is er veel (inter)nationaal werk achter de schermen verricht ten behoeve van dierenwelzijn, bijvoorbeeld op het gebied van I&R bij honden en katten. Anderzijds constateren we dat de zichtbaarheid van de bijdrage/ meerwaarde van dierenartsen aan dierenwelzijnsvraagstukken veel beter kan, mede gebaseerd op de Code voor de Dierenarts en de recent ingevoerde veterinaire eed. De noodzaak hiertoe wordt groter, doordat de maatschappelijke discussie over dierenwelzijn – met name in de landbouwhuisdierensector – sterk gepolariseerd raakt en het activisme toeneemt. o **Strategie**: strategiekaart positionering wat willen we bereiken op pagina 16: ***Strategisch-inhoudelijke speerpunten*** De KNMvD richt zich de komende vijf jaar op de volgende twee strategische hoofddoelstellingen: 1. dierenartsen zijn vanzelfsprekend lid; 2. dierenartsen hebben een sterke sociaal-maatschappelijke positie. Daarnaast kiezen we op inhoudelijk gebied een aantal speerpunten, waar we de komende jaren aandacht aan besteden. Omdat het nu eenmaal tijd en energie kost om mensen mee te krijgen en aan de juiste tafels invloed uit te oefenen. De KNMvD wil de dierenarts positioneren als autoriteit om diergezondheid, dierenwelzijn, voedselveiligheid en volksgezondheid te verbeteren. Dit vraagt om bezinning op de vraag: op welke gebieden wil de dierenarts graag samenwerken met collega's, de overheid en andere organisaties om de beoogde maatschappelijke bijdrage te kunnen bieden? De KNMvD is een vereniging met een collectieve ambitie; de leden hebben zich gecommitteerd aan de Code voor de Dierenarts. De hiermee verbonden kernwaarden zijn: transparantie, kwaliteit, onafhankelijkheid, integriteit en duurzaamheid. Deze zijn leidend bij de keuze voor strategisch-inhoudelijke speerpunten. o **Strategie**: strategiekaart de vereniging onder beroepsethiek op pagina 16:

[15] KNMvD strategieplan 2021-2025: https://www.knmvd.nl/app/uploads/2021/03/KNMvD-strategisch-beleidsplan-2021-2025.pdf

1.2. BEROEPSETHIEK

Alle leden van de KNMvD hebben zich verbonden aan de Code voor de Dierenarts, die onder meer stelt dat de dierenarts bij de uitoefening van zijn beroep een zorgvuldige afweging maakt van de belangen van het dier en van de mens. Het kan hier om complexe afwegingen gaan, omdat de belangen groot en/of zeer emotioneel beladen kunnen zijn. Een dierenarts moet in allerlei situaties kunnen optreden als autoriteit of als vertrouwd adviseur, ook als de eigenaar of de veehouder in zijn ogen onwelgevallig is. Soms zal het advies ook tegen het eigenbelang van de dierenarts ingaan. Deze professionele stuurmanskunst vraagt naast verankering in de wetenschap, een stevig moreel kompas. De KNMvD wil de dierenarts tot steun zijn bij het ontwikkelen en onderhouden van dit kompas, door hulp te bieden bij het omgaan met ethische dilemma's. De Commissie Ethiek is een belangrijke steunpilaar door het aanreiken van gezamenlijke standpunten en het organiseren van dialogen.

- **Strategie**: strategiekaart de professioneel onafhankelijke positie op pagina 20:

5.1. PROFESSIONEEL ONAFHANKELIJKE POSITIE

Zoals ook onderkend door het Cluster Landbouwhuis-dieren, is een professioneel onafhankelijke positie voor de dierenarts van groot belang om de rol van trusted advisor te kunnen invullen. Dit geldt evengoed voor de dierenarts die werkzaam is bij de overheid, in onderzoek of in het onderwijs. De Code voor de Dierenarts geldt voor alle dierenartsen, de afweging van de belangen van mens en dier staat altijd centraal. DIMEO stelt zich ten doel de professionele onafhankelijkheid van de dierenartsen – waar hij of zij ook werkzaam is – te bevorderen.

Opmerking: de bewering dat de 'KNMvD Code voor de Dierenarts' voor ALLE dierenartsen geldt komt niet overeen met de beschrijving van de positie van de code in de 'KNMvD Code van de Dierenarts' zelf (zie 1 maart 2010) én de visie van de overheid bij monde van de CVO zoals die staat verwoord in het KNMvD-verenigingsblad Tijdschrift voor Diergeneeskunde d.d. 1 december 2014.

- passages waarin het KNMvD strategie plan 2021 – 2015 waarin de **richtlijnen** staan vermeld:
  - **Voorwoord** onder **Kwaliteit een conditio sine qua non** op pagina 5:

Er zijn de afgelopen jaren nog een aantal andere stappen gezet. De Werkgroep Veterinair Antibioticabeleid is onafhankelijker geworden door deelname vanuit humane microbiologie en farmacologie en heeft stappen gezet in het opstellen en reviseren van formularia en richtlijnen. Om de zichtbaarheid van veterinaire erkenningen (zoals het CKRD en opleidingen tot veterinaire specialist) te vergroten, is de website dierenarts.nl in het leven geroepen. Deze site heeft ook tot doel om consumenten betrouwbare informatie en voorlichting te geven.

  - **Strategie**: strategiekaart de vereniging onder **Regie op kwaliteit** op pagina 17:

De KNMvD vindt het belangrijk dat dierenartsen zelf de regie houden over hun beroepsnormen en niet alleen afhankelijk zijn van tuchtrecht of wetgeving. Daarom wil de KNMvD samen met andere belanghebbenden, waaronder de overheid, de faculteit Diergeneeskunde, het Collectief Praktiserende Dierenartsen, de Stichting Geborgde Dierenarts, de Stichting Diergeneesmiddelen-autoriteit en de ketens, onderzoeken op welke manier richtlijnontwikkeling voor dierenartsen opnieuw kan worden vormgegeven. Een gedegen financiering en draag-vlak zijn hierbij belangrijke randvoorwaarden. Het ontwik-kelen van evidence based richtlijnen is een kostbaar proces. Gemiddeld kost het opstellen van een richtlijn € 100.000, exclusief revisie en onderhoud. Tot op heden heeft de KNMvD 13 richtlijnen onder beheer. Er is binnen de huidige begroting onvoldoende ruimte voor richtlijn-ontwikkeling en -onderhoud. Daarnaast is het essentieel dat beroepsnormen voor dierenartsen kunnen rekenen op voldoende draagvlak. In de nieuwe organisatiestructuur zijn een goede vertegenwoordiging van belanghebbenden en voldoende mogelijkheden voor inspraak en consultatie cruciaal.

Daarnaast wil de KNMvD met de overheid afspraken maken over de rol van beroepsnormen in de handhaving door de NVWA. Richtlijnen zijn er om dierenartsen te ondersteunen bij het maken van de juiste veterinaire afwegingen. Maar richtlijnen zijn geen wetten, als dierenartsen dat goed kunnen onderbouwen mogen zij van richtlijnen afwijken.

Opmerking:

- De stelling dat voor het veterinaire handelen onderbouwd afwijken van de KNMvD richtlijnen een vereiste is, is een premature stellingname waarbij het zaak is dat KNMvD zoals het ‘strategie plan 2021-2025’ aangeeft eerst haar eigen leden en de CKRD-geregistreerden beoordeelt op het handelen overeenkomstig de eisen. Uit dat proces zal de toetsbaarheid, naleefbaarheid, handhaafbaarheid inclusief het onderbouwd afwijken inzichtelijk worden evenals het draagvlak zoals KNMvD die voor de gehele beroepsgroep voor ogen heeft.
- KNMvD laat als regelinghouder CKRD-geregistreerden [16], waarvan het register is ondergebracht bij dierenartsencoöperatie Dactari [17], niet door een onafhankelijke certificerende instelling controleren op het handelen overeenkomstig de KNMvD-richtlijnen voor veterinair handelen met uitzondering van een toets op het volgen van nascholing (zie Kamerbrief 25 november 2011 en start controle op nascholing 1 april 2018). De koppeling CKRD aan de KNMvD consumentenwebsite www.dierenartsen.nl en de reglementen van de Erkende Paardendierenarts en Keuringsdierenarts Paard door de KNMvD geconsolideerde Stichting Paard suggereert dat **gecontroleerde** kwaliteit wordt geleverd wat KNMvD als regelinghouder in werkelijkheid niet laat uitvoeren.

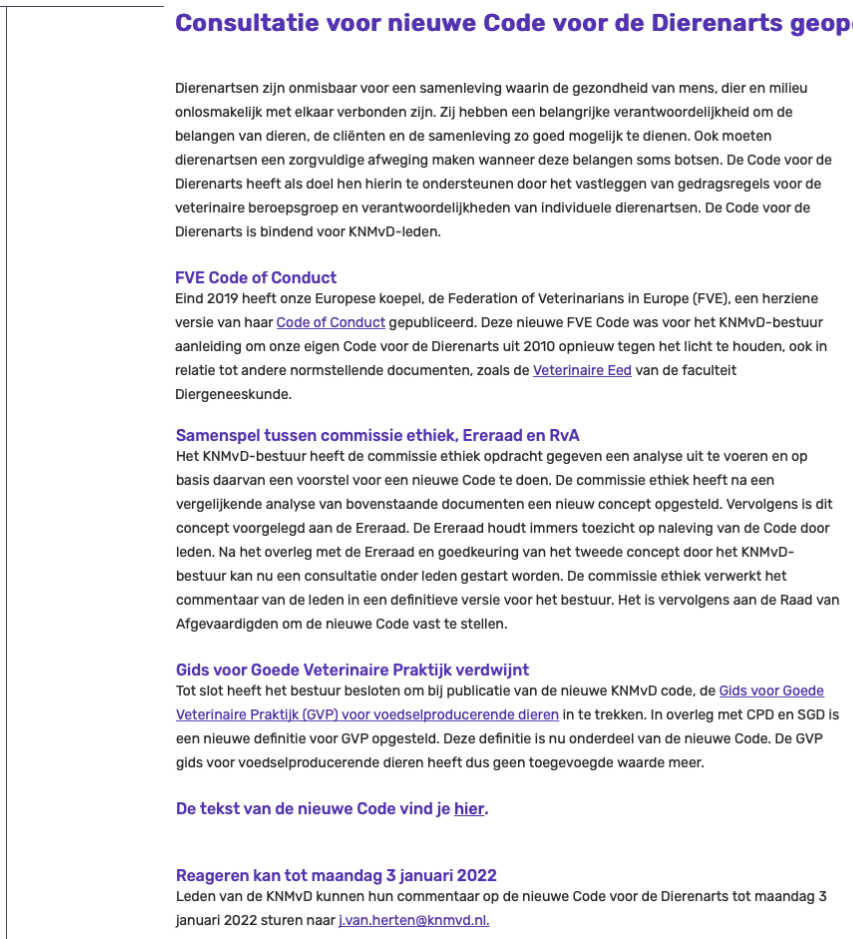
[16] https://www.knmvd.nl/dossier/kwaliteit/ckrd/
[17] https://www.dactari.nl/diensten/peveterinair/

16 mrt 2021	CPD speekt per brief aan de Minister van Rechtsbescherming haar zorg uit over de wetgevingskwaliteit uitvoering Wet dieren Hoofdstuk 8 handhaving § 3 bestuurlijke boete § 4 strafrechtelijke handhaving en § 5 veterinair tuchtrecht [18]. Opmerking: op 12 april 2021 ontvangt het CPD bericht dat de brief is doorgestuurd naar de Minister van LNV. Daarmee ligt de uitgesproken zorg wederom bij LNV.
17 mrt 2021	Gesprek LNV met KNMvD en CPD over opvolging KSF-dierenartsen waarvoor KNMvD in navolging op actiepunt uit het voorgaande overleg d.d. 22 september 2020 haar insteek geeft op een stelsel van normeren en toetsen binnen de diergeneeskunde. **6. Analyse van stelsel normeren en toetsen binnen de diergeneeskunde** De onderzoekers bevelen aan om praktijkgericht onderzoek te doen naar de effecten van de aanbevelingen in de richtlijnen op het totale antibioticagebruik, dierziekteproblematiek en resistentievorming in de diverse diersectoren. *Dit punt is nader uitgewerkt in het advies van de commissie ethiek. De KNMvD wil samen met LNV het voortouw nemen bij het in kaart brengen van het Nederlandse stelsel van normeren, toetsen en handhaven van de zorgvuldige uitoefening van de diergeneeskunde.* Opmerking: KSF-dierenartsen en het overleg over een eventueel opvolgend onderzoek loopt al langer. Het CPD houdt daar ter verantwoording naar de leden een overzicht gebeurtenissen en besluiten KSF-dierenartsen bij [19]. De rapportage KSF-dierenartsen d.d. 21 juli 2020 is gebaseerd op een dataset 2014-2016. LNV heeft als financier van het onderzoek op 21 juli 2020 de Kamer geïnformeerd [20].
30 april 2021	Opmerking: na het toesturen van het bovenstaande aan de KNMvD-voorzitter ter voorbereiding op het gesprek in het bestuurlijk overleg SGD-CPD-KNMvD over een gezamenlijke brief aan NVWA m.b.t. de status en positie van de KNMvD-veterinaire veldnormen is de status quo dat er geen gezamenlijke brief naar NVWA wordt verstuurd. KNMvD is op de hoogte dat het CPD vanuit een onafhankelijke positie de inbreng met leden en derden deelt.
1 mei 2021	Ondanks dat KNMvD in gesprekken aangeeft te willen stoppen met richtlijnen en bestaande richtlijnen obsoleet zijn verschijnt in het KNMvD verenigingsblad Tijdschrift voor Diergeneeskunde d.d. 1 mei 2021 een artikel over het lanceren van de 'Richtlijn Vruchtbaarheidsbehandelingen Melkveebedrijven [21] over de op 30 april 2021 op de KNMvD-website gepubliceerde richtlijn [22]. Opmerking: het CPD houdt ter verantwoording naar haar leden een overzicht gebeurtenissen en besluiten van deze richtlijn bij [23].
23 juni 2021	Voor het bestuurlijk overleg SGD-CPD-KNMvD is de concept 'KNMvD code voor de dierenarts' geagendeerd waarvan KNMvD aangeeft deze vertaling / nationale interpretatie van de FVE-code voor raadpleging aan haar leden voor te leggen. Het CPD geeft in het overleg aan geen behoefte te hebben aan een vertaling van de code en dat kan worden volstaan met een definitie voor Goede Veterinaire Praktijk. Er wordt overeengekomen dat het goed is een gezamenlijke definitie

[18] CPD-brief aan Minister voor Rechtsbescherming: https://www.cpd-online.nl/download_file/779/0
[19] CPD-overzicht gebeurtenissen en besluiten KSF-dierenartsen: https://www.cpd-online.nl/download_file/656/0
[20] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/07/21/onderzoek-naar-kritische-succesfactoren-voor-een-laag-antibiotica-voorschrijfpatroon-van-dierenartsen
[21] https://www.knmvd.nl/app/uploads/2021/04/TvD-mei-2021-Richtlijnen-vruchtbaarhbehand.pdf
[22] https://www.knmvd.nl/app/uploads/2021/04/Richtlijn-Vruchtbaarheidsbehandelingen_april2021.pdf
[23] CPD overzicht gebeurtenissen en besluiten 'Richtlijn vruchtbaarheidsbehandelingen melkveebedrijven': https://www.cpd-online.nl/download_file/679/0

	voor GVP vast te stellen en KNMvD voor haar eigen leden een code kan hanteren. In vervolg op het overleg wordt een concept definitie voor GVP uitgewerkt met het doel deze in het vervolgoverleg vast te stellen.
21 juli 2021	De Minister van LNV informeert de Kamer over stand van zaken antibioticumbeleid veehouderij [24]. In de brief wordt vervolgonderzoek aangekondigd op het KSF-dierenartsen rapport.
18 aug. 2021	Bestuurlijk overleg SGD-CPD-KNMvD en navolgende interne bestuurlijke afstemming leidt vanuit het CPD op 24 augustus tot de terugkoppeling naar SGD en KNMvD met de volgende definitie voor GVP: **'Onder Goede Veterinaire Praktijk (GVP) wordt verstaan: de professionele diergeneeskundige dienstverlening volgens de principes van One Health, met aandacht voor:** - **de gezondheid en het welzijn van het dier;** - **zoönosen, voedselveiligheid en andere risico's voor de volksgezondheid; en** - **mogelijke ongewenste effecten van diergeneeskundig handelen op het milieu.** **De dierenarts voert de diergeneeskundige dienstverlening zorgvuldig, volledig, inzichtelijk, borgbaar en toetsbaar uit op basis van de nationale en Europese wettelijke bepalingen en in lijn met het actuele kennisniveau betreffende de diergeneeskundige dienstverlening voor de individuele diersoort en/of de individuele patiënt.** **De dierenarts is zich bewust van haar/zijn sociale en maatschappelijke verantwoordelijkheid bij de diergeneeskundige dienstverlening en onderhoudt een respectvolle en vertrouwensvolle relatie met de eigenaren van dieren en collegae in de zorg voor het dier.'** Hiermee is er duidelijkheid over de definitie voor GVP waarin geen verwijzing is opgenomen naar KNMvD eigen bepalingen en communicatie daarover: CPD en SGD hanteren de definitie GVP voor publicatie op de website. KNMvD kan verder met haar interne proces code voor leden van de KNMvD met als onderdeel daarvan de gezamenlijk vastgestelde definitie GVP. Voor practici betekent dit m.b.t. borgbaarheid en toetsbaarheid voor het uitvoeren van de diergeneeskundige dienstverlening: - dat naar officiële controle instanties, zoals bijvoorbeeld NVWA / ANVS publiek vastgesteld interventiebeleid, verantwoording kan worden afgelegd over het handelen ten opzichte van het wettelijke kader; - dat de SGD Geborgde Dierenarts verantwoording kan afleggen aan de certificerende instelling waarmee SGD als regelingenhouder voor haar regelingen een overeenkomst heeft gesloten; - verenigingen van dierenartsen voor eigen leden en eigen regelingen en daaraan gekoppelde registers een eigen verantwoordelijkheid hebben. In het overleg wordt tevens het transitietraject van het veterinaire antibioticum-beleid onder auspiciën van de SDa vastgesteld [25].
30 nov. 2021	KNMvD start consultatie onder haar leden op de conceptversie van de code die op 5 oktober 2021 door de KNMvD Raad van Afgevaardigden is vastgesteld.

[24] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/21/kamerbrief-stand-van-zaken-antibioticumbeleid-veehouderij
[25] SGD-CPD-KNMvD document N-WVAB voor SDa Raad van Advies: https://www.cpd-online.nl/download_file/858/0

Consultatie voor nieuwe Code voor de Dierenarts geopend

Dierenartsen zijn onmisbaar voor een samenleving waarin de gezondheid van mens, dier en milieu onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Zij hebben een belangrijke verantwoordelijkheid om de belangen van dieren, de cliënten en de samenleving zo goed mogelijk te dienen. Ook moeten dierenartsen een zorgvuldige afweging maken wanneer deze belangen soms botsen. De Code voor de Dierenarts heeft als doel hen hierin te ondersteunen door het vastleggen van gedragsregels voor de veterinaire beroepsgroep en verantwoordelijkheden van individuele dierenartsen. De Code voor de Dierenarts is bindend voor KNMvD-leden.

FVE Code of Conduct

Eind 2019 heeft onze Europese koepel, de Federation of Veterinarians in Europe (FVE), een herziene versie van haar Code of Conduct gepubliceerd. Deze nieuwe FVE Code was voor het KNMvD-bestuur aanleiding om onze eigen Code voor de Dierenarts uit 2010 opnieuw tegen het licht te houden, ook in relatie tot andere normstellende documenten, zoals de Veterinaire Eed van de faculteit Diergeneeskunde.

Samenspel tussen commissie ethiek, Ereraad en RvA

Het KNMvD-bestuur heeft de commissie ethiek opdracht gegeven een analyse uit te voeren en op basis daarvan een voorstel voor een nieuwe Code te doen. De commissie ethiek heeft na een vergelijkende analyse van bovenstaande documenten een nieuw concept opgesteld. Vervolgens is dit concept voorgelegd aan de Ereraad. De Ereraad houdt immers toezicht op naleving van de Code door leden. Na het overleg met de Ereraad en goedkeuring van het tweede concept door het KNMvD-bestuur kan nu een consultatie onder leden gestart worden. De commissie ethiek verwerkt het commentaar van de leden in een definitieve versie voor het bestuur. Het is vervolgens aan de Raad van Afgevaardigden om de nieuwe Code vast te stellen.

Gids voor Goede Veterinaire Praktijk verdwijnt

Tot slot heeft het bestuur besloten om bij publicatie van de nieuwe KNMvD code, de Gids voor Goede Veterinaire Praktijk (GVP) voor voedselproducerende dieren in te trekken. In overleg met CPD en SGD is een nieuwe definitie voor GVP opgesteld. Deze definitie is nu onderdeel van de nieuwe Code. De GVP gids voor voedselproducerende dieren heeft dus geen toegevoegde waarde meer.

De tekst van de nieuwe Code vind je hier.

Reageren kan tot maandag 3 januari 2022

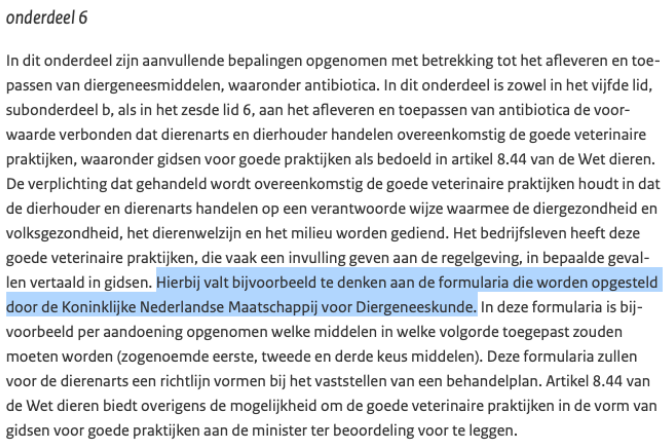
Leden van de KNMvD kunnen hun commentaar op de nieuwe Code voor de Dierenarts tot maandag 3 januari 2022 sturen naar j.van.herten@knmvd.nl.

KNMvD maakt duidelijk dat de ‘KNMvD Gids voor Goede Veterinaire Praktijk voor voedselproducerende dieren’ met als onderdeel daarvan de ‘KNMvD-Code voor de Dierenarts’ en ‘KNMvD-richtlijnen voor veterinaire handelen’ wordt ingetrokken. In de praktijk betekent dat daarmee tevens duidelijkheid is vastgesteld m.b.t. regelingen en reglementen van de SGD Geborgde Dierenartsen.

Vast te stellen is dat:

- Aan KNMvD-veterinaire veldnormen geen procedures Wet Dieren artikel 8.44 lid 2 ex artikel 7.6 en volgende ten grondslag liggen [26]. Door de Minister van LNV algemeen verbindend verklaarde gidsen worden via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland publiek gemaakt [27] of specifiek vermeld in de toelichting bij wetsartikelen zoals voor de formularia van de KNMvD is gebeurd bij publicatie van de UDD-regeling d.d. 22 augustus 2013 [28] (screenprint betreffende passage).

[26] Julie Guthschmidt masterthesis ‘de ruimte voor zelfregulering bij het tegengaan van antimicrobiële resistentie in de veehouderij’ Tilburg University 30 januari 2020: https://www.cpd-online.nl/download_file/605/0
[27] Rijksdienst voor Ondernemend Nederland: https://www.rvo.nl
[28] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-23390.html

onderdeel 6

In dit onderdeel zijn aanvullende bepalingen opgenomen met betrekking tot het afleveren en toepassen van diergeneesmiddelen, waaronder antibiotica. In dit onderdeel is zowel in het vijfde lid, subonderdeel b, als in het zesde lid 6, aan het afleveren en toepassen van antibiotica de voorwaarde verbonden dat dierenarts en dierhouder handelen overeenkomstig de goede veterinaire praktijken, waaronder gidsen voor goede praktijken als bedoeld in artikel 8.44 van de Wet dieren. De verplichting dat gehandeld wordt overeenkomstig de goede veterinaire praktijken houdt in dat de dierhouder en dierenarts handelen op een verantwoorde wijze waarmee de diergezondheid en volksgezondheid, het dierenwelzijn en het milieu worden gediend. Het bedrijfsleven heeft deze goede veterinaire praktijken, die vaak een invulling geven aan de regelgeving, in bepaalde gevallen vertaald in gidsen. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de formularia die worden opgesteld door de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde. In deze formularia is bijvoorbeeld per aandoening opgenomen welke middelen in welke volgorde toegepast zouden moeten worden (zogenoemde eerste, tweede en derde keus middelen). Deze formularia zullen voor de dierenarts een richtlijn vormen bij het vaststellen van een behandelplan. Artikel 8.44 van de Wet dieren biedt overigens de mogelijkheid om de goede veterinaire praktijken in de vorm van gidsen voor goede praktijken aan de minister ter beoordeling voor te leggen.

- KNMvD heeft de mogelijkheid ‘eigen’ regelingen voor te leggen in de Colleges van Belanghebbenden van de Stichting Geborgde Dierenarts.
- In een bezwaarprocedure tegen een bestuurlijke boete heeft NVWA aangegeven de ‘KNMvD Gids voor Goede Veterinaire Praktijk voor voedselproducerende dieren’ én de ‘KNMvD-richtlijnen voor veterinair handelen’ niet te hanteren bij het vaststellen van een overtreding [29]. In het periodieke bestuurlijke overleg handhaving NVWA-LNV-CPD-KNMvD juni 2020 is duidelijk geworden dat ‘KNMvD-richtlijnen voor veterinair handelen’ KAN-bepalingen zijn. Op 30 november 2021 kondigt de KNMvD haar ‘Gids voor Goede Veterinaire Praktijk voor voedselproducerende dieren’ in te trekken.
- Het bepalen van de Goede Veterinaire Praktijk is bij wet overgelaten aan het Veterinair Tuchtcollege (VTC) en het Veterinaire Beroepscollege (VBC) [30].

Vervolg:

- Het CPD is uit oogpunt van rechtsbescherming van praktiserende dierenartsen op meerdere momenten het gesprek met afvaardiging van het KNMvD-bestuur aangegaan met het verzoek om, mede naar de overheid, duidelijk te maken dat de veterinaire veldnormen zoals gepubliceerd op KNMvD-website niet bedoeld als uitgangspunt voor handhaving en om dat duidelijk te maken de ‘normen’ in revisie te plaatsen. Het meest recente schriftelijke verzoek is op 7 mei 2020 naar KNMvD verstuurd [31]. De op 18 augustus 2021 in het bestuurlijk overleg SGD-CPD-KNMvD overeengekomen definitie voor GVP en het transitie traject om het veterinaire antibioticumbeleid onder auspiciën van de SDa te brengen kan als een uitwerking van het schriftelijke verzoek d.d. 7 mei 2020 worden beschouwd. Daarbij staat het iedere vereniging vrij voor eigen leden eisen te stellen en daarop te toetsen. Echter: voor algemeen verbindende gidsen voorziet de Wet dieren middels artikel 8.44 in de mogelijkheid deze voor te leggen aan de Minister van LNV. Daarvan is bij de ‘KNMvD Code voor de Dierenarts’ en het CKRD waarvan de ‘KNMvD-richtlijnen voor veterinair handelen’ onderdeel uitmaken geen sprake (zie Tijdschrift voor Diergeneeskunde 1 december 2014).
- Het CPD ziet dat KNMvD in de periode 2021 – 2025 invulling gaat geven aan haar ambitie om bij KNMvD-leden en CKRD-geregistreerden werk te gaan maken op de naleving van gestelde eisen i.c. de ‘KNMvD Code voor de Dierenarts’ waarin wordt verwezen naar richtlijnen en modules (actuele versie 1 maart 2010). De uitkomst van dat proces zal inzicht geven in toetsbaarheid, naleefbaarheid en handhaafbaarheid evenals het draagvlak onder de KNMvD-leden en CKRD-geregistreerden, inclusief het proces van tot stand komen van de ‘KNMvD-richtlijnen voor veterinair handelen’.

[29] Uitspraak van de rechtbank ROT 17/375 BC TA 01 van 14 augustus 2017
[30] Rechtbank Den Haag, 13 januari 2016 C/09/487775/ HA ZA 15-541
[31] https://www.cpd-online.nl/download_file/621/0

- In de periode 2021-2025 heeft KNMvD voor voedselproducerende dieren de mogelijkheid op onderdelen van haar strategische beleid, bijvoorbeeld m.b.t. haar richtlijnen voor veterinair handelen, voorstellen in te dienen in de Colleges van Belanghebbenden van de Stichting Geborgde Dierenarts waarbij opgemerkt dat een voorstel tot koppeling met het CKRD naar verwachting zal leiden tot een herbeoordeling door de Autoriteit Consument en Markt [32].
- Met betrekking tot het bespreekpunt 'Nederlands Code voor de Dierenarts' is, wat het CPD betreft de prealabele vraag [33] voor het gesprek in het bestuurlijk overleg SGD, CPD en KNMvD de uitkomsten van het 'KNMvD strategie plan 2021 – 2025' in het bijzonder de toetsbaarheid, naleefbaarheid, handhaafbaarheid inclusief het inzichtelijk maken van de noodzaak om onderbouwd af te (moeten) wijken; het draagvlak onder KNMvD-leden en CKRD-geregistreerden voor de 'KNMvD Code voor de Dierenarts' waarvan de KNMvD-richtlijnen onderdeel uitmaken inclusief het proces van tot stand komen van de richtlijnen. Het tot stand komen van de meest recente richtlijn heeft het CPD in kaart gebracht in een overzicht gebeurtenissen en besluiten [34].
- De uitkomsten van het KNMvD-verenigingsproces (code / richtlijnen en aan de overheid toegezegde toetsing door een certificerende instelling in opdracht van KNMvD als regelinghouder op naleving ervan) kan input leveren voor de hoofdvraag of het noodzakelijk is te komen tot een 'Nederlands Code voor de Dierenarts' die op basis van Wet dieren artikel 8.44 voor de gehele beroepsgroep als algemeen verbindend uitgangspunt zou kunnen dienen óf dat kan worden volstaan met de *European Veterinary Code of Conduct* opgesteld door de *Federation of Veterinarians of Europe* [35] opgesteld op grond van de dienstenrichtlijn 2006/123/EG [36] en deze te hanteren als algemeen afwegingskader voor de rol, de positie en het handelen van de practicus.
- Verder werkt het CPD in het belang te komen tot een door practici gedragen systeem mee aan de door LNV aangekondigde en geïnitieerde onderzoeken: '*positie & rol dierenarts en kwaliteitsborging diergeneeskundige beroepsuitoefening*' en '*arbeidsmarkt dierenartsen' [37]*.

[32] https://www.acm.nl/sites/default/files/old_publication/bijlagen/12265_besluit%20inzake%201-op-1%20relatie%20dierenartsveehouder%200256.pdf
[33] Prealabele vraag is wat voorafgaand moet worden behandeld of uitgemaakt voor er verder kan worden gegaan.
[34] KNMvD Richtlijn Vruchtbaarheidsbehandelingen Melkveebedrijven CPD-overzicht gebeurtenissen en besluiten: https://www.cpd-online.nl/download_file/679/0
[35] *European Veterinary Code of Conduct*: https://www.fve.org/cms/wp-content/uploads/FVE_Code_of_Conduct_2019_R1_WEB.pdf
[36] EU richtlijn 2006/123/EG (dienstenrichtlijn): https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0123&from=NL
[37] LNV Kamerbrief 29683-256 d.d. 21 juli 2021: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z13933&did=2021D29732